

เอกสารรับฟังความคิดเห็น เลขที่ อ.ผ.ล. 32/2563
เรื่อง การจัดให้มีมาตรการคุ้มครองพยาน
ในพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535
พระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. 2546
พระราชบัญญัติทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน พ.ศ. 2550
และพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561

ท่านสามารถแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในประเด็นดังกล่าวผ่านช่องทาง

- เว็บไซต์ www.sec.or.th
- อีเมล pitchayai@sec.or.th
- โทรศัพท์ 0-2033-4605
- ไปรษณีย์ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
ฝ่ายคดี เลขที่ 333/3 แขวงจอมพล เขตจตุจักร
กรุงเทพมหานคร 10900

ติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้จากเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ก.ล.ต. ดังนี้

1. นายสุเมธ วิเชียรชัย โทรศัพท์ 0-2033-9653
2. นางสาวพิชญา อธิษยาภรณ์ โทรศัพท์ 0-2263-6553

การรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดให้มีมาตรการคุ้มครองพยานในพระราชบัญญัติหลักทรัพย์

และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. 2546

พระราชบัญญัติทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน พ.ศ. 2550

และพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561

1. สภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหา

1.1 พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 (“พระราชบัญญัติหลักทรัพย์”) พระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. 2546 (“พระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า”) พระราชบัญญัติทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน พ.ศ. 2550 (“พระราชบัญญัติทรัสต์”) และพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 (“พระราชกำหนดสินทรัพย์ดิจิทัล”) ได้บัญญัติขึ้นโดยมีความมุ่งหมายในการส่งเสริมและพัฒนาตลาดทุนของประเทศ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการระดมทุนเพื่อสร้างศักยภาพการแข่งขันของประเทศและความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ จากความมุ่งหมายที่กล่าวมา พระราชบัญญัติดังกล่าวจึงมีบทบัญญัติกำหนดให้การกระทำหรือไม่กระทำการที่มีลักษณะเป็นการเอาเปรียบหรือหลอกลวงผู้ลงทุนรายอื่น อันเป็นอุปสรรคต่อความน่าเชื่อถือของตลาดทุนหรือความเชื่อมั่นของนักลงทุน เป็นความผิดทางอาญา เพื่อมิให้มีการกระทำหรือไม่กระทำการเช่นนั้นเกิดขึ้น และทำให้ตลาดทุนมีความโปร่งใส เป็นธรรม และเกิดความเชื่อมั่นของนักลงทุนในการลงทุน โดยพระราชบัญญัติดังกล่าวได้บัญญัติให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (“สำนักงาน ก.ล.ต.”) มีอำนาจและหน้าที่บังคับใช้กฎหมายกับบุคคลที่กระทำการฝ่าฝืนกฎหมายดังกล่าวข้างต้น

1.2 ที่ผ่านมาสำนักงาน ก.ล.ต. ในฐานะหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายกับการกระทำที่เป็น การฝ่าฝืนพระราชบัญญัติดังกล่าวพบว่า ความผิดสำคัญที่มีผลกระทบต่อสภาพการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหรือผู้ถือหุ้นของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ เช่น ความผิดเกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ การตกแต่งหรือปลอมบัญชีหรือเอกสารของบริษัทจดทะเบียน หรือผู้บริหารบริษัทจดทะเบียนกระทำการ โดยทุจริต ยักยอกทรัพย์สินของบริษัท เป็นต้น ผู้กระทำการมีลักษณะเป็นอาชญากรทางเศรษฐกิจที่สร้างความเสียหายแก่เศรษฐกิจของปัจเจกชนและเศรษฐกิจโดยรวมและทำลายความน่าเชื่อถือหรือความมั่นคงทางเศรษฐกิจของชาติ ซึ่งผู้กระทำเป็นผู้มีความรู้มีการวางแผนและกระทำการโดยปิดบังอำพรางอย่างเป็นขบวนการ ใช้บุคคลใกล้ชิดหรือลูกจ้าง (Nominee) เป็นผู้ร่วมกระทำการ โดยไม่เกรงกลัวต่อความผิด

1.3 สภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น จึงมีความจำเป็นและสมควรที่ในชั้นเริ่มต้นกระบวนการตรวจสอบของสำนักงาน ก.ล.ต. จะต้องมีการช่วยเหลืออำนวยความสะดวกให้พยานบุคคล ซึ่งเป็นผู้ที่ได้เห็น ได้ยิน ได้รับทราบ หรือใกล้ชิดกับเหตุการณ์ที่มีการกระทำผิดมาให้ความร่วมมือ โดยให้ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเกี่ยวกับกรณีตรวจสอบ ซึ่งจะทำให้การรวบรวมข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานเพื่อดำเนินการกับผู้กระทำความผิดมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายบรรลุผลสัมฤทธิ์ทั้งในเชิงปราบปราม ป้องกัน และยับยั้งการกระทำความผิด ซึ่งรัฐได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการคุ้มครองพยานในคดีอาญามาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 และได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 244 ว่า “บุคคลซึ่งเป็นพยานในคดีอาญามีสิทธิได้รับความคุ้มครองการปฏิบัติที่เหมาะสม และค่าตอบแทนที่จำเป็นและสมควรจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ” และต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 (“พระราชบัญญัติคุ้มครองพยาน”) รองรับสิทธิของบุคคลซึ่งเป็นพยานในคดีอาญาให้ได้รับความคุ้มครอง การปฏิบัติที่เหมาะสมและได้รับค่าตอบแทนที่จำเป็นและสมควรจากรัฐ อย่างไรก็ตาม พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานดังกล่าวยังไม่ครอบคลุมถึงในชั้นที่สำนักงาน ก.ล.ต. ตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐานโดยอาศัยอำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 264 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ มาตรา 103 แห่งพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า มาตรา 62 แห่งพระราชบัญญัติทรัสต์ และมาตรา 51 แห่งพระราชกำหนดสินทรัพย์ดิจิทัล เนื่องจากพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานกำหนดให้การคุ้มครองพยานต่อเมื่อเป็นคดีอาญาที่เข้าสู่กระบวนการชั้นสืบสวนสอบสวนของพนักงานสอบสวน ชั้นพนักงานอัยการ หรือชั้นศาลแล้วเท่านั้น

2. ความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาหรือทำภารกิจ

2.1 มาตรา 19(2) และ (5) แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ บัญญัติให้สำนักงาน ก.ล.ต. มีหน้าที่บังคับใช้กฎหมายกับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ โดยหมายรวมถึงการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พระราชบัญญัติทรัสต์ และพระราชกำหนดสินทรัพย์ดิจิทัล และปฏิบัติงานตามกฎหมายอื่น ผ่านกลไกการตรวจสอบโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ก.ล.ต. ที่เป็นหน่วยงานตั้งต้นอันนำไปสู่การบังคับใช้กฎหมายต่อไป ซึ่งในการรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตามกฎหมายดังกล่าว พนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ก.ล.ต. มิได้อยู่ในฐานะเป็นพนักงานสอบสวนตามมาตรา 2(6) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่พนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ก.ล.ต. ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่มิได้เป็นพยานหลักฐานจากการสอบสวนตามมาตรา 2(11) แห่งประมวล

กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรการคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานจึงมิได้ครอบคลุมถึงการตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐานของพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ก.ล.ต.

2.2 สำนักงาน ก.ล.ต. บังคับใช้กฎหมายกับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์พระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พระราชบัญญัติทรัสต์ และพระราชกำหนดสินทรัพย์ดิจิทัลโดยจำแนกกลุ่มของความผิดตามมาตรการบังคับใช้กฎหมายได้ดังนี้

2.2.1 ความผิดที่เปรียบเทียบได้ เป็นความผิดที่มีระวางโทษไม่สูง เช่น การปฏิบัติฝ่าฝืนหลักเกณฑ์การเข้าถึงหลักทรัพย์เพื่อครอบงำกิจการ¹ ผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าไม่จัดทำและนำส่งงบการเงิน² การใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อหรือคำโฆษณาในธุรกิจว่าเป็นทรัสต์ โดยผู้นั้นไม่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเป็นทรัสต์³ การเสนอขายโทเคนดิจิทัลโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือเสนอขายโดยไม่กระทำการผ่านผู้ให้บริการระบบเสนอขายโทเคนดิจิทัล⁴ เป็นต้น

2.2.2 ความผิดที่ต้องกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน เป็นความผิดที่กฎหมายมิได้กำหนดให้เปรียบเทียบได้และมีระวางโทษสูง เช่น กรณีผู้บริหาร หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคล ยักยอกทรัพย์สินของนิติบุคคลไปเป็นของตนหรือบุคคลที่สามโดยทุจริต⁵ ผู้บริหาร พนักงานตัวแทน หรือบุคคลซึ่งได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานให้แก่ผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า นื้อ โกงลูกค้าของนิติบุคคลด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จและทำให้ได้ไปซึ่งทรัพย์สินของลูกค้า⁶

¹ เป็นความผิดตามมาตรา 247 และต้องระวางโทษตามมาตรา 298 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์

² เป็นความผิดตามมาตรา 28 และต้องระวางโทษตามมาตรา 129 แห่งพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

³ เป็นความผิดและต้องระวางโทษตามมาตรา 78 แห่งพระราชบัญญัติทรัสต์

⁴ เป็นความผิดตามมาตรา 17 และมาตรา 19 และต้องระวางโทษตามมาตรา 57 แห่งพระราชกำหนดสินทรัพย์ดิจิทัล

⁵ เป็นความผิดและต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาทตามมาตรา 308 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์

⁶ เป็นความผิดตามมาตรา 145(1) และต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับตามมาตรา 145 แห่งพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

การประกอบธุรกิจเป็นทรัพย์สินโดยไม่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ ก.ล.ด.⁷ การประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลโดยมิได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง⁸ เป็นต้น

2.2.3 ความคิดที่นำมาตราการลงโทษทางแพ่งมาใช้บังคับได้ จากสภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหาการบังคับใช้กฎหมายในคดีความผิดตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ และพระราชกำหนดสินทรัพย์ดิจิทัลที่กล่าวมาข้างต้น ประกอบกับความผิดบางประเภทตามกฎหมายดังกล่าวมีลักษณะเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ มาตรา 317/1 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์⁹ และมาตรา 96 แห่งพระราชกำหนดสินทรัพย์ดิจิทัล¹⁰ จึงบัญญัติให้ความผิดสำคัญบางลักษณะที่มีระวางโทษสูงและมีผลกระทบต่อผู้ลงทุนอย่างมีนัยสำคัญเป็นความผิดที่สามารถนำมาตราการลงโทษทางแพ่งมาใช้บังคับได้ โดยคณะกรรมการพิจารณา

⁷ เป็นความผิดตามมาตรา 54 และต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืน ตามมาตรา 77 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์

⁸ เป็นความผิดตามมาตรา 26 และต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงห้าแสนบาท และปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืน ตามมาตรา 66 แห่งพระราชกำหนดสินทรัพย์ดิจิทัล

⁹ มาตรา 317/1 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ บัญญัติว่า ให้การกระทำความผิดดังต่อไปนี้ เป็นการกระทำความผิดที่อาจดำเนินมาตรการลงโทษทางแพ่งกับผู้กระทำความผิดนั้น ได้

(1) การกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ อันเป็นความผิดตามมาตรา 296 หรือมาตรา 296/1

(2) แสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งในสาระสำคัญ อันเป็นความผิดตามมาตรา 278 หรือมาตรา 281/10

(3) ไม่ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการหรือผู้บริหารตามมาตรา 89/7 อันเป็นความผิดตามมาตรา 281/2 วรรคหนึ่ง

(4) ยินยอมให้บุคคลอื่นใช้บัญชีซื้อขายหลักทรัพย์หรือบัญชีธนาคารที่ใช้ชำระค่าซื้อขายหลักทรัพย์หรือใช้บัญชีซื้อขายหลักทรัพย์หรือบัญชีธนาคารของบุคคลอื่น อันเป็นความผิดตามมาตรา 297

¹⁰ มาตรา 96 แห่งพระราชกำหนดสินทรัพย์ดิจิทัล บัญญัติว่า ให้การกระทำความผิดดังต่อไปนี้ เป็นการกระทำความผิดที่อาจดำเนินมาตรการลงโทษทางแพ่งกับผู้กระทำความผิดนั้น ได้

(1) แสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งในสาระสำคัญ อันเป็นความผิดตามมาตรา 59 และมาตรา 65

(2) กระทำการอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล อันเป็นความผิดตามมาตรา 70 และมาตรา 71

(3) ยินยอมให้บุคคลอื่นใช้บัญชีซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล บัญชีธนาคาร บัญชีที่เปิดไว้กับผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล หรือบัญชีอื่นใดที่ใช้ชำระราคาซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล หรือใช้บัญชีซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล บัญชีธนาคาร บัญชีที่เปิดไว้กับผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล หรือบัญชีอื่นใดของบุคคลอื่น อันเป็นความผิดตามมาตรา 73

มาตรการลงโทษทางแพ่ง¹¹ (“ค.ม.พ.”) เป็นผู้พิจารณากำหนดมาตรการลงโทษทางแพ่ง เช่น การสร้างราคาหลักทรัพย์ การซื้อขายหลักทรัพย์โดยอาศัยข้อมูลภายใน

3. ความมุ่งหมายและผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์

การให้ความคุ้มครองพยานในชั้นการตรวจสอบการกระทำความผิด จะทำให้สำนักงาน ก.ล.ต. มีช่องทางได้รับข้อมูลและพยานหลักฐานสำคัญที่จะนำไปขยายผลหรือเชื่อมกับพยานหลักฐานในคดี ทำให้มีน้ำหนักในการดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กระทำความผิดไม่ว่าเป็นการบังคับใช้กฎหมายด้วยมาตรการทางอาญาหรือมาตรการลงโทษทางแพ่งได้มากยิ่งขึ้น อันมีผลทำให้ตลาดทุนเป็นแหล่งระดมทุนที่มีความโปร่งใสและน่าเชื่อถือในการลงทุนทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ ในขณะเดียวกันบุคคลที่ชี้เบาะแสหรือพยานได้รับความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน และเป็นพยานโดยได้รับความคุ้มครองตลอดสายตั้งแต่ในชั้นที่สำนักงาน ก.ล.ต. ตรวจสอบรวบรวมพยานหลักฐานจนถึงชั้นศาล

4. คำอธิบายหลักการหรือประเด็นสำคัญของร่างกฎหมาย

เมื่อพิจารณาถึงอำนาจหน้าที่และภารกิจในการบังคับใช้กฎหมายของสำนักงาน ก.ล.ต. และการคุ้มครองพยานที่มีการบัญญัติรองรับสิทธิของพยานไว้ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยาน สำนักงาน ก.ล.ต. เห็นสมควรเสนอให้มีการคุ้มครองพยานและการกันบุคคลไว้เป็นพยานในพระราชบัญญัติหลักทรัพย์พระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พระราชบัญญัติทรัสต์ และพระราชกำหนดสินทรัพย์ดิจิทัลในความผิดที่ต้องกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน หรือความผิดที่อาจนำมาตรการลงโทษทางแพ่งมาใช้บังคับ โดยมีหลักการดังนี้

4.1 นิยามของพยาน

กำหนดนิยามของ “พยาน” ที่จะได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติ หลักทรัพย์พระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พระราชบัญญัติทรัสต์ และพระราชกำหนดสินทรัพย์ดิจิทัลให้หมายความถึง บุคคลที่ชี้เบาะแส บุคคลซึ่งจะมาให้หรือได้ให้ข้อเท็จจริง ถ้อยคำ หรือเอกสารหลักฐานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับความผิดตามพระราชบัญญัติดังกล่าว

¹¹ มาตรา 317/3 วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์กำหนดองค์คณะของ ค.ม.พ. ประกอบด้วย อัยการสูงสุด เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ ผู้ว่าราชการแห่งประเทศไทย และเลขาธิการ สำนักงาน ก.ล.ต. เป็นกรรมการ

4.2 ลักษณะความผิดที่ให้มีการคุ้มครองพยาน

4.2.1 ความผิดที่ไม่สามารถเปรียบเทียบได้ตามมาตรา 317 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์
 มาตรา 155 แห่งพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า มาตรา 94 แห่งพระราชบัญญัติทรัสต์ และมาตรา 95
 แห่งพระราชกำหนดคินทรพย์ดิจิทัล

4.2.2 ความผิดที่สามารถนำมาตราการลงโทษทางแพ่งมาใช้บังคับตามมาตรา 317/1
 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ และมาตรา 96 แห่งพระราชกำหนดคินทรพย์ดิจิทัล

4.3 เหตุสมควรให้มีการคุ้มครองพยาน

เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่าพยานอาจไม่ได้รับความปลอดภัย หรือทรัพย์สินอาจได้รับความเสียหายหรือถูกทำลาย

4.4 ผู้ได้รับการคุ้มครอง

4.4.1 พยาน และรวมถึงสามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยาน

4.4.2 บุคคลที่ใกล้ชิดกับพยาน ซึ่งอาจไม่ได้รับความปลอดภัยจากการที่พยานมาชี้เบาะแส
 หรือให้ข้อเท็จจริง ถ้อยคำ หรือเอกสารหลักฐานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

4.5 การให้ความคุ้มครองพยาน

4.5.1 เมื่อสำนักงาน ก.ล.ต. เห็นควรให้ความคุ้มครองพยาน โดยได้รับความยินยอมจาก
 พยานหรือบุคคลที่ใกล้ชิดกับพยาน

4.5.2 เมื่อพยานร้องขอความคุ้มครองพยาน

4.6 วิธีการคุ้มครองพยาน

4.6.1 จัดให้พยานหรือบุคคลที่ใกล้ชิดกับพยานอยู่ในความคุ้มครองตามควร

4.6.2 จัดให้พยานหรือบุคคลที่ใกล้ชิดกับพยานอยู่ในสถานที่ปลอดภัย

4.6.3 จ่ายค่าเลี้ยงชีพที่สมควรให้แก่พยานหรือบุคคลที่อยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของพยาน

4.6.4 จ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายให้แก่พยานหรือบุคคลที่ใกล้ชิดกับพยาน

4.6.5 มาตรการอื่นตามความจำเป็น

4.7 การมีผลของการให้ความคุ้มครอง

มีผลตั้งแต่วันที่สำนักงาน ก.ล.ต. อนุมัติ

4.8 การสิ้นสุดความคุ้มครอง

4.8.1 พยานขอยุติการคุ้มครอง หรือพยานไม่ให้ความยินยอมหลังจากได้รับความคุ้มครองแล้ว

4.8.2 พยานถึงแก่ความตาย

4.8.3 พยานไม่ให้ความร่วมมือในการคุ้มครอง

4.8.4 พฤติกรรมเกี่ยวกับความปลอดภัยของพยานเปลี่ยนแปลงไป

4.8.5 พยานไม่ยอมให้ถ้อยคำ ข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือเอกสารหลักฐานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือไม่ไปให้การต่อพนักงานสอบสวนโดยไม่มีเหตุอันควร

4.8.6 เมื่อมีหลักฐานแน่ชัดว่าพยานได้ให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จแก่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานสอบสวน

4.8.7 พยานไม่ปฏิบัติตามประกาศหรือระเบียบสำนักงาน ก.ล.ต. ว่าด้วยการคุ้มครองพยาน

4.8.8 เมื่อสำนักงาน ก.ล.ต. พิจารณาเห็นว่าความจำเป็นของสำนักงาน ก.ล.ต. ในการคุ้มครองพยานหมดไป

4.9 ค่าตอบแทนและค่าใช้จ่าย

4.9.1 ค่าตอบแทนแก่พยานในการมาให้ถ้อยคำ ข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือเอกสารหลักฐาน

4.9.2 ค่าตอบแทนความเสียหายกรณีเกิดความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน

4.9.3 ค่าใช้จ่ายในการจัดหาที่อยู่ ค่าอาหาร ค่าเดินทางในการมาให้ถ้อยคำ ข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

4.9.4 ค่าใช้จ่ายแก่เจ้าหน้าที่ที่คุ้มครองความปลอดภัย โดยอ้างอิงตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด¹²

¹² ระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายพยาน สามิ ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

4.10 ความรับผิดชอบทางแพ่งและทางอาญา

บุคคลที่ชี้เบาะแส บุคคลซึ่งได้ให้ข้อเท็จจริง ถ้อยคำ หรือเอกสารหลักฐานต่อสำนักงาน ก.ล.ต. เพื่อให้ทราบการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ พระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พระราชบัญญัติทรัสต์ และพระราชกำหนดสินทรัพย์ดิจิทัล ถ้าได้กระทำโดยสุจริต ย่อมได้รับความคุ้มครองไม่ต้องรับผิด ทั้งทางแพ่งและทางอาญา

4.11 การกันบุคคลไว้เป็นพยาน

บุคคลใดซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิด หากได้ให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแส หรือข้อมูล อันเป็นสาระสำคัญในการที่จะใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาความผิดของผู้ถูกกล่าวหา หากสำนักงาน ก.ล.ต. เห็นสมควรจะกันบุคคลนั้นไว้เป็นพยานก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. กำหนด และเมื่อกันไว้เป็นพยานแล้ว ห้ามดำเนินคดีอาญา มาตรการลงโทษทางแพ่ง การลงโทษทางปกครอง หรือการดำเนินการทางบริหารกับบุคคลซึ่งถูกกันไว้เป็นพยานนั้น

4.12 บทกำหนดโทษ

กำหนดโทษแก่ผู้เปิดเผยข้อมูลที่สามารถระบุตัวพยาน ซึ่งสำนักงาน ก.ล.ต. ได้มีการดำเนินการ ให้เกิดความปลอดภัยแก่พยานดังกล่าว

4.13 งบประมาณที่ใช้เพื่อการคุ้มครองพยาน

ใช้เงินจากงบประมาณของสำนักงาน ก.ล.ต. ที่มีอำนาจและหน้าที่ในการกำกับดูแล ให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายและดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานในการบังคับใช้กฎหมายกับบุคคลที่กระทำความผิด ตามมาตรา 19(2) แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์

5. บุคคลซึ่งได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบ และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

บุคคลที่อาจได้รับผลกระทบในกรณีที่จะจัดให้มีมาตรการคุ้มครองพยาน ได้แก่ เจ้าพนักงาน ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เนื่องจากบุคลากรของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นผู้มีทักษะ ความชำนาญและ ประสบการณ์ในการคุ้มครองให้ความปลอดภัยแก่พยาน ซึ่งสำนักงาน ก.ล.ต. อาจต้องดำเนินการประสานความร่วมมือทั้งในแง่องค์ความรู้ และกำลังเจ้าหน้าที่ในการจัดให้มีมาตรการคุ้มครองพยานดังกล่าว

6. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดโทษอาญา รวมทั้งหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

6.1 เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดโทษอาญา

พยานเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่จะทำให้การบังคับใช้กฎหมายกับผู้กระทำความผิดมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดความผิดและโทษอาญาแก่บุคคลที่เปิดเผยข้อมูลที่สามารถระบุตัวพยาน เพื่อเป็นการป้องปรามมิให้มีการทำอันตรายต่อชีวิต ร่างกายหรือทรัพย์สินของพยาน¹⁴ และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่พยานว่าจะได้รับความปลอดภัยภายหลังการชี้เบาะแส หรือให้ถ้อยคำหรือเอกสารหลักฐานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ สำนักงาน ก.ล.ต.

6.2 หลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ในกรณีที่มีบุคคลชี้เบาะแสหรือพยานร้องขอให้มีการคุ้มครองพยาน พนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงาน ก.ล.ต. จะพิจารณาคำร้องของบุคคลดังกล่าวว่ามีหลักฐานหรือพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่าอาจไม่ได้รับความปลอดภัยจากการชี้เบาะแสหรือให้ถ้อยคำหรือเอกสารหลักฐานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือไม่ หากพนักงานเจ้าหน้าที่ สำนักงาน ก.ล.ต. เห็นว่าคำร้องของบุคคลดังกล่าวรับฟังได้และมีพยานหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลดังกล่าวอาจไม่ได้รับความปลอดภัยจากการชี้เบาะแสหรือให้ถ้อยคำหรือเอกสารหลักฐานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ สำนักงาน ก.ล.ต. รวบรวมพยานหลักฐานและเสนอความเห็นต่อสำนักงาน ก.ล.ต. เพื่อพิจารณามีคำสั่งใช้มาตรการคุ้มครองพยาน ทั้งนี้ คำสั่งเกี่ยวกับการคุ้มครองพยาน เป็นคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญา¹⁵ มิใช่คำสั่งทางปกครอง ดังนั้น ในกรณี

¹⁴ มาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐต้องตรวจสอบและพิจารณาการจัดทำร่างกฎหมายให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(1) ๑๗๑ ๑๗๑

(8) การกำหนดโทษอาญาสำหรับการกระทำความผิดใด ให้คำนึงถึงหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(ก) การกระทำนั้นต้องกระทบต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยของประเทศ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนอย่างร้ายแรง หรือมีผลกระทบต่อส่วนรวม

(ข) เป็นกรณีที่ไม่สามารถใช้มาตรการอื่นใดเพื่อบังคับใช้กฎหมายอย่างได้ผลและมีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะให้ประชาชนปฏิบัติตามกฎหมายได้

¹⁵ เทียบเคียงคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 75/2558 ที่วินิจฉัยว่าการใช้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 264 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์เป็นการใช้อำนาจในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา มิใช่คดีปกครองที่ศาลปกครองจะมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีได้

ที่สำนักงาน ก.ล.ต. ปฏิเสธคำร้องขอความคุ้มครองพยานจึงไม่อาจอุทธรณ์ต่อสำนักงาน ก.ล.ต. อย่างไรก็ตาม สำนักงาน ก.ล.ต. เห็นควรให้มีการอุทธรณ์ต่อศาลยุติธรรมได้โดยเทียบเคียงกับการอุทธรณ์คำสั่งคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยาน¹⁶

อนึ่ง หลักฐานหรือพฤติการณ์ที่พนักงานเจ้าหน้าที่ สำนักงาน ก.ล.ต. จะนำมาใช้เพื่อรับฟังว่า พยานอาจไม่ได้รับความปลอดภัยจากการชี้เบาะแสหรือให้ถ้อยคำหรือเอกสารหลักฐานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเป็นรายกรณีไป

¹⁶ มาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองพยาน บัญญัติให้มีการอุทธรณ์คำสั่งตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยาน อันมิใช่คำสั่งของศาล โดยยื่นเป็นคำร้องขอต่อศาลยุติธรรมชั้นต้นซึ่งมิใช่ศาลแขวงและมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญา หรือศาลทหารชั้นต้นที่มีเขตอำนาจเหนือคดีนั้นหรือที่บุคคลเหล่านั้นมีที่อยู่

แบบสำรวจความคิดเห็น

เรื่อง การจัดให้มีมาตรการคุ้มครองพยานในพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535

พระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. 2546

พระราชบัญญัติทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน พ.ศ. 2550

และพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561

1. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ - นามสกุลผู้ตอบ

ตำแหน่ง

หน่วยงาน

โทรศัพท์

โทรสาร

อีเมล

2. ข้อคิดเห็น

ประเด็น	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
2.1 หลักการจัดให้มีมาตรการคุ้มครองพยานในพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. 2546 พระราชบัญญัติทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน พ.ศ. 2550 และพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561		

ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ประเด็น	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
2.2 นิยามของคำว่า “พยาน” (บุคคลที่ชี้เบาะแส บุคคลซึ่งจะมาให้หรือได้ให้ข้อเท็จจริง ถ้อยคำ หรือเอกสารหลักฐาน ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับความผิดตามพระราชบัญญัติดังกล่าว)		

ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ประเด็น	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
2.3 ลักษณะความผิดที่ทำให้มีการคุ้มครองพยาน (ความคิดที่ไม่สามารถเปรียบเทียบได้และความคิดที่สามารถนำมาตราการลงโทษทางแพ่งมาใช้ บังคับ)		

ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ประเด็น	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
2.4 เหตุสมควรให้มีการคุ้มครองพยาน (เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่าพยานอาจไม่ได้รับความปลอดภัย หรือทรัพย์สินอาจได้รับความเสียหาย หรือถูกทำลาย)		

ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ประเด็น	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>2.5 ผู้ได้รับการคุ้มครอง</p> <p>(พยาน รวมถึงสามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยาน หรือบุคคลที่ใกล้ชิดกับพยาน ซึ่งอาจไม่ได้รับความปลอดภัยจากการที่พยานมาชี้เบาะแส หรือให้ข้อเท็จจริง ถ้อยคำ หรือเอกสาร หลักฐานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่)</p>		

ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ประเด็น	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>2.6 การให้ความคุ้มครองพยาน</p> <p>(เมื่อสำนักงาน ก.ล.ต. เห็นควรให้ความคุ้มครองพยาน โดยได้รับความยินยอมจากพยาน หรือบุคคลที่ใกล้ชิดกับพยาน หรือเมื่อพยานร้องขอความคุ้มครองพยาน)</p>		

ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ประเด็น	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>2.7 วิธีการให้ความคุ้มครองพยาน</p> <p>(1) ให้พยานหรือบุคคลที่ใกล้ชิดกับพยานอยู่ในความคุ้มครองตามควร (2) จัดให้พยานหรือบุคคลที่ใกล้ชิดกับพยานอยู่ในสถานที่ปลอดภัย (3) จ่ายค่าเลี้ยงชีพที่สมควรให้แก่พยานหรือบุคคลที่อยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของพยาน (4) จ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายให้แก่พยานหรือบุคคลที่ใกล้ชิดกับพยาน หรือ (5) มาตรการอื่นตามความจำเป็น)</p>		

ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ประเด็น	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
2.8 การมีผลของการให้ความคุ้มครอง (มีผลตั้งแต่วันที่สำนักงาน ก.ล.ต. อนุมัติ)		

ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ประเด็น	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
2.9 การสิ้นสุดความคุ้มครอง (1) พยานขอยุติการคุ้มครอง หรือพยานไม่ให้ความยินยอมหลังจากได้รับความคุ้มครองแล้ว (2) พยานถึงแก่ความตาย (3) พยานไม่ให้ความร่วมมือในการคุ้มครอง (4) พฤติกรรมเกี่ยวกับความปลอดภัยของพยานเปลี่ยนแปลงไป (5) พยานไม่ยอมให้อัยการเข้าไปให้การต่อพนักงานสอบสวนโดยไม่มีเหตุอันควร (6) พยานได้ให้อัยการเป็นทั้งแก่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานสอบสวน (7) พยานไม่ปฏิบัติตามประกาศหรือระเบียบสำนักงาน ก.ล.ต. ว่าด้วยการคุ้มครองพยาน หรือ (8) เมื่อสำนักงาน ก.ล.ต. พิจารณาเห็นว่าความจำเป็นของสำนักงาน ก.ล.ต. ในการคุ้มครองพยานหมดไป		

ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ประเด็น	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
2.10 ค่าตอบแทนและค่าใช้จ่าย (1) ค่าตอบแทนแก่พยานในการมาให้ถ้อยคำ ข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือเอกสารหลักฐาน (2) ค่าตอบแทนความเสียหายกรณีเกิดความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน (3) ค่าใช้จ่ายในการจัดหาที่อยู่ ค่าอาหาร ค่าเดินทางในการมาให้ถ้อยคำ ข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ (4) ค่าใช้จ่ายแก่เจ้าหน้าที่ที่คุ้มครองความปลอดภัย		

ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ประเด็น	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>2.11 ความรับผิดชอบทางแพ่งและทางอาญา</p> <p>(บุคคลที่ชี้เบาะแส บุคคลซึ่งได้ให้ข้อเท็จจริง ถ้อยคำ หรือเอกสารหลักฐานต่อสำนักงาน ก.ล.ต. เพื่อให้ทราบการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พระราชบัญญัติทรัสต์ และพระราชกำหนดสินทรัพย์ดิจิทัล ถ้าได้กระทำโดยสุจริต ย่อมได้รับความคุ้มครองไม่ต้องรับผิด ทั้งทางแพ่งและทางอาญา)</p>		

ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ประเด็น	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>2.12 การกันบุคคลไว้เป็นพยาน</p> <p>(บุคคลใดซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิด หากได้ให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแส หรือข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญในการที่จะใช้เพื่อเป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาความผิดของผู้ถูกกล่าวหา หากสำนักงาน ก.ล.ต. เห็นสมควรจะกันบุคคลนั้นไว้เป็นพยานก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. กำหนด และเมื่อกันไว้เป็นพยานแล้ว ห้ามดำเนินคดีอาญา มาตรการลงโทษทางแพ่ง การลงโทษทางปกครอง หรือการดำเนินการทางบริหารกับบุคคลซึ่งถูกกันไว้เป็นพยานนั้น)</p>		

ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ประเด็น	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
2.13 บทกำหนดโทษ (กำหนดโทษแก่ผู้เปิดเผยข้อมูลที่สามารถระบุตัวพยาน ซึ่งสำนักงาน ก.ล.ต. ได้มีการ ดำเนินการให้เกิดความปลอดภัยแก่พยานดังกล่าว)		

ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ประเด็น	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
2.14 งบประมาณที่ใช้เพื่อการคุ้มครองพยาน (ใช้เงินจากงบประมาณของสำนักงาน ก.ล.ต.)		

ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

3. ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม

.....

.....

.....

กรุณาส่งแบบสำรวจความคิดเห็นกลับไปฝ่ายคดี สำนักงาน ก.ล.ต.
เลขที่ 333/3 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

โทรสาร: 0-2033-4605 หรือ e-mail: pitchayai@sec.or.th

ติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้จากเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ดังนี้

- นายสุเมธ วิเชียรชัย โทรศัพท์ 0-2033-9653
- นางสาวพิชญา อธิษยาภรณ์ โทรศัพท์ 0-2263-6553

*** สำนักงาน ก.ล.ต. ขอขอบคุณท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็นในครั้งนี้ ***